

TOM HOLKENBORG Junkie XL maakt soundtrack voor theaterproductie gebaseerd op Tsjechov

‘Ik heb nu een dienende rol’

Zondag ging *De Russen!* van Toneelgroep Amsterdam in première, gebaseerd op het vroege werk van Anton Tsjechov. Tom Holkenborg maakte de soundtrack.

door **Ronald Ockhuysen**

Tom Holkenborg schuift aan een mengpaneel. De componist, bij het grote publiek bekend als Junkie XL, opent met die ene handbeweging een wereld. Het repetitielokaal van Toneelgroep Amsterdam verandert door een grommende melodie in een dreigende omgeving. „Mijn soundtrack voor *De Russen!* bestaat hoofdzakelijk uit stemmingen.”

Holkenborg (1967) werd in januari van dit jaar door artistiek directeur Ivo van Hove gevraagd of hij de muziek wilde maken voor *De Russen!*, een toneelmarathon waarvoor Tom Lanoye een tekst maakte gebaseerd op de toneelstukken *Ivanov* en *Platonov* van Anton Tsjechov. „Hoewel dit mijn eerste compositie voor theater is, voelde het meteen als een logische volgende stap in mijn muzikale ontwikkeling. In mijn hele carrière heb ik

nieuwe grenzen gezocht, cross-overs met andere disciplines en culturen. Dit is weer zo'n grens. Ik moest me nu voor het eerst op een tekst baseren.” Muziek speelt een belangrijke rol

in de regies van Ivo van Hove. De regisseur is altijd op zoek naar klanksferen, die in zijn voorstelling een stuwende rol krijgen.

„We hebben aanvankelijk vooral telefonisch contact gehad. Hij in Amsterdam, en ik thuis in Los Angeles”, zegt Holkenborg. „Ik wist

toen nog niet dat het zo groot zou worden. Het was zoeken naar mijn rol, naar wat ik kon toevoegen. Pas toen het decor zichtbaar werd, begon het mij te dagen. Ik zag plotseling een wild feest voor me op een warme, opgefokte zomervond.”

Holkenborg is geen componist die zich makkelijk laat vastpinnen. Hij werkt aan eigen albums, maakt remixes en schrijft soundtracks voor games en films. Daarnaast heeft hij als de muzikant en producer

Junkie XL een naam hoog te houden in de internationale muziekwereld. In die verschillende rollen blijft Holkenborg zijn eigen handschrift – rauw en vitaal tegelijk – altijd trouw. „Het werk verschilt van karakter. Toch is er een duidelijke rode draad: ik ben de maker en bedenker. Het is wel zo dat ik bij het maken van een soundtrack een dienende rol heb. Ook bij *De Russen!* is dat het geval. De regisseur bepaalt, wij volgen.”

In 2003 scoorde Junkie XL een wereldhit met de Elvis Presleybewerking *A little less conversation*. Dat succes – in 23 landen een nummer 1-notering – opende de weg naar een onafhankelijk bestaan, waarin Holkenborg blijft zoeken naar artistieke zijpaden.

In Los Angeles werkt hij nauw samen met Hans Zimmer, de filmcomponist van onder meer *Inception*, *Gladiator*, *As good as it gets* en Oscarwinnaar met *The lion king*. In Amsterdam, nog altijd zijn stad, bood Van Hove hem de kans zich weer op de inhoud te focussen.

„Het is zaak niet op routine het werk te doen. Een project als *De Russen!* zet mij op scherp. Ik bespeur trouwens ook in Hollywood de tendens dat producenten steeds meer open staan voor vernieuwing en experiment. De wereld verandert. Daar horen andere spelregels bij, en andere geluiden.”

Tom Holkenborg als Junkie XL op Pinkpop 2003. Tegenwoordig werkt hij veel meer achter de schermen. archieffoto **Robin Utrecht**/ANP